

2020-05-06

Remissvar

KLIMATDEKLARATIONER FÖR BYGGNADER

PROMEMORIA DS 2020:4

Dnr: Fi2020/00475/BB

Mottagare

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.sba.bb@regeringskansliet.se

Remissvar: DS 2020:4

”Klimatdeklaration för byggnader”

Remissvaret har beretts av Byggherrarnas utskott för Miljö, Teknik och Kvalitet. Byggherrarna, nedan ”vi”, lämnar härmed följande synpunkter på remissen.

BAKGRUND

I promemorian lämnas förslag till ny lag och förordning om klimatdeklaration för byggnader. Promemorian innehåller också ett förslag till ändring av plan- och bygglagen. Syftet med den nya lagen är att minska klimatpåverkan vid uppförande av byggnader genom att synliggöra denna påverkan.

Förslagen innebär att byggherren ansvarar för att upprätta och lämna in en klimatdeklaration till Boverket. Kravet på klimatdeklaration gäller vid uppförande av nya byggnader. Tillfälliga byggnader (<två år), byggnader som inte kräver bygglov industrianläggningar och verkstäder, ekonomibygnader för jordbruk eller liknande och byggnader som inte har större bruttoarea än 50,0 kvadratmeter föreslås undantas. Byggherren ska visa att en klimatdeklaration har lämnats in, innan slutbesked lämnas.

Klimatdeklarationen föreslås omfatta byggskedet. Vid beräkning av klimatpåverkan får både produktspecifika och generiska värden användas. Boverket föreslås vara tillsynsmyndighet och ska föra register över deklARATIONERNA.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2022.

YTTRANDE

Vi uppfattar att förslaget till en särskild klimatdeklarationslag i första skedet har ett pedagogiskt syfte. Byggherren ska lära sig och förstå klimatpåverkan av byggskedet. Vi har ingen invändning mot detta. Professionella byggherrar gör redan idag denna typ av bedömningar. Stämmer kostnadsbedömningarna så förefaller kostnaderna hanterbara. Det finns emellertid anledning att ifrågasätta att deklARATIONEN bara ska omfatta byggskedet. Den stora klimatpåverkan ligger med all sannolikhet i det långa förvaltningskedet.

Utgångspunkten för vårt yttrande är att byggherren, i synnerhet den byggherre som bygger för egen förvaltning, har ett stort ansvar för att producera byggnader med långsiktigt hållbara egenskaper. Vi befarar att ett alltför ensidigt fokus på klimatpåverkan kan ha en negativ styrande effekt när det gäller andra långsiktiga krav på byggnaden – såsom beständighet, god ljudisolering, god energieffektivitet, generalitet, flexibilitet. Krav som säkerställer att byggnaden kan fungera för långsiktig förvaltning och förändrad användning. Att basera klimatdeklaration bara på byggskedet kan leda fel.

Enligt vår mening ska klimatdeklarationen upprättas tidigt i projektet.

Numreringen nedan följer DS 2020: 24.

4.1 Krav på klimatdeklaration vid uppförande av byggnader

Vi tillstyrker

- Förslaget att byggnadens klimatpåverkan ska redovisas i en klimatdeklaration vid uppförandet av en ny byggnad.

Vi avstyrker

- Förslaget att byggnadsnämnden kan lämna slutbesked först när byggherren uppvisat intyg om att klimatdeklaration inlämnats till tillsynsmyndigheten.

Vi anser att

- En klimatdeklaration bör upprättas tidigt i projektet. En preliminär bedömning av klimatpåverkan i ett tidigare skede ger möjligheter att göra andra system/materialval. Därför förordar vi att en "preliminär" klimatdeklaration upprättas i samband med startbesked.

4.2 Klimatdeklarationernas innehåll och omfattning

Vi tillstyrker

- Förslaget att begränsa kravet på klimatdeklarationer till nya byggnader och klimatpåverkan av råvaruförsörjning i produktskedet, transport i produktskedet, tillverkning i produktskedet, transport i

byggproduktionsskedet, och bygg- och installationsprocessen i byggproduktionsskedet.

Vi anser att

- Det är ett bra förslag att klimatdeklarationerna är tänkta att utvecklas stegvis men arbetet att i klimatdeklarationen integrera senare skeden av byggnadens livscykel behöver påbörjas i närtid.
- Det behöver förtydligas vilka byggnadsdelar (och byggnadsdelars ingående produkter) som ska klimatberäknas. För att få jämförbara resultat och minska tolkningsutrymme skulle det kunna vara lämpligt att ge exempel på konstruktioner med ingående material och vad som ska klimatberäknas. Det behöver till exempel förtydligas om isolering i innerväggar eller färg i klimatskärm ingår.

4.3 Undantag från kravet på klimatdeklaration

Vi avstyrker

- Förslaget att byggnader som ska undantas från kravet på klimatdeklaration är mindre än bruttoarea 50 kvadratmeter.

Vi anser att

- Gränsen för undantaget bör vara en bruttoarea om 1000 kvm. Detta är den avgränsning som föreslogs i Boverkets rapport 2018: 23. Om små byggnader ska klimatdeklareras leder det till orimliga kostnader för små projekt, till exempel kompletteringsbyggnader i bostadsområden.

4.4. Klimatdeklarationsregister

Vi tillstyrker

- Förslaget att Boverket ska föra ett register över klimatdeklarationerna.

4.5 Tillsyn och sanktionsavgift

Vi tillstyrker

- Förslaget att Boverket ska utöva tillsyn över de skyldigheter som följer av lagen.
- Förslaget att Boverket ska kunna ta ut en sanktionsavgift om särskilda skäl föreligger.

Vi anser

- Det måste klargöras vilka metoder som Boverket kommer att använda sig av vid kontrollen av inlämnade deklarerationer.

Kompletterande synpunkter

Klimatdeklarationerna kan vara ett viktigt utvecklingssteg när det gäller att utveckla bygg- och fastighetssektorns kunskaper om klimatanpassning av byggandet. För att arbetet ska kunna fungera krävs utvecklingen av ett antal verktyg, se nedan

Nationell databas för klimatdata

Vi stöttar departementets förslag att staten tar ansvar för en nationell databas för klimatdata som är tillgänglig för alla där branschens aktörer, stora som små, kan göra beräkningar. En sådan databasen är grunden för en allmän kunskapshöjning inom området.

Utveckling av metoder för klimatberäkningar

Vi anser även att Staten behöver stödja arbetet att utveckla metoder för klimatberäkningar.

Incitament för framtagande av produktspecifika data för klimatavtryck

Det är viktigt att tillskapa incitament inom framtagande av produktspecifika data för klimatavtryck för använda produkter. Detta skulle ge ytterligare tillgång till produktspecifika data samt underlag att göra bättre val i uppförandet. Det är viktigt att kunna göra bra analyser i tidiga skeden i byggprocessen.

Avslutningsvis vill vi fästa departementets uppmärksamhet på att promemorians förslag är ytterligare ett av alla de krav som kommer att belasta byggandet med kostnader. Klimatdeklarationerna får därför inte bli alltför omfattande.

Stockholm den 6 maj, 2020

Tommy Lenberg
Vd

Enligt uppdrag

Per Lilliehorn

Byggherrarna är en intresseförening för professionella byggherrar som arbetar för att stärka och utveckla byggherrerollen och det svenska samhällsbyggandet. Föreningens medlemmar är kontinuerliga byggherrar och beställer årligen byggprojekt för mer än 100 miljarder kronor.